

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Mali oglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 32.
Četrtekova »Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetko-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Volilci občine Velenje!

Za občinske volitve so bile vložene tri kandidatne liste. Prva skrinjica je skrinjica Socialistične stranke Jugoslavije, katere kandidati so organizirani, neustrašeni borci za pravico malih kmetov in delavcev. Druga skrinjica je klerikalna, z znanim veleposestnikom g. Skazo in raznimi farizeji in milijonarji na čelu, ki so si v vojnem času nakočili milijone, ko je revno ljudstvo krvavelo in stradalo po strešnih jarkih in so družine revnih umirale od lakote doma. Tretja skrinjica predstavlja združene Žerjavovce-orjunaše in narodne socialce, kateri nimajo interesa za proletarijat, ker samo uničujejo, kar si je delavstvo z velikim trudom priborilo.

Volilci, ne pustite se premetati po različnih agitatorjih, čeravno so to delavci, ki pa podpirajo svoje največje sovražnike kapitaliste, bodisi pod okriljem klerikalizma ali orjunaških liberalcev. Kdor hoče, da mu gospodarijo milijonarji ali vojni dobičkarji, naj voli klerikalno ali združeno narodno listo. Kdor hoče imeti res delaven občinski odbor, ta naj pa voli kandidate, katere je postavila edina organizacija delavnih slojev, to je lista Socialistične stranke Jugoslavije in Kmetko-delavske zveze. Delavci in kmetje, 10. VIII. vsi na volišče v vašo korist! V slogi in zavednosti je moč!

Prva skrinjica

je res naša in zastopnica revnega ter delavnega ljudstva!

Za enotnost delavskega gibanja.

Svela resnica je, da je najiskrenejša želja vsega zavednega delavstva, da bi se čimprej upostavila zopet enotnost delavskega gibanja. Zakaj do te enotnosti še ni prišlo, to je vprašanje, katero danes najbolj zanima tisto delavstvo, katero ima danes še kaj organizacijskega smisla. Da je tudi slovensko delavstvo razdruženo v dva tabora, socialistični in komunistični, to vemo, pa to je svetovni pojav, kateri se bo moral mednarodno rešiti. Zakaj da je delavstvo socialističnega mišljenja razdruženo med seboj, to je pa zopet drugo vprašanje. Krog tega vprašanja se sučejo danes poskusi nekaterih naših sodrugov združiti socialistično organizirano delavstvo. Radi tega so se vršile zadnje čase različne debate na konferencah, polemike v delavskem časopisju, apeli na delavstvo itd. Vsi ti speli in resolucije pa ne bodo imele uspeha tako dolgo, dokler delavstvo ne bo spoznalo tistih ovir, kateri danes ovirajo združitev tega delavstva. Zato je potrebno, da si malo bližje ogledamo tiste vzroke, radi katerih delavstvo ne more priti do enotnosti.

Ko se je leta 1921. na razvalinah delavskega razkola reorganizirala socialistična stranka, se je na strankinem kongresu, ki se je vršil istega leta v Trbovljah, predložil nov organizacijski pravilnik, kateri je bil soglasno sprejet in za katerega so glasovali tudi razni delavski voditelji. Ker se je pa stranka tajnik, katerega je kongres postavil za čuvarja pravilnika, strogo držal tega pravilnika, ni bil več vseč raznim korumpiranim voditeljem, ki so spoznali, da stranka na bo več molzna krava zanje, dokler se bo držala tega pravilnika. Zato so začeli stopati drug za drugim iz stranke, ustanavljali si svoje organizacije — pa saj to ni res: saj se denes ne morejo pokazati svojih organizacij, ki bi bile slične organizacijam SSJ ustanovili so le različne liste, kakor Enakost, Zario, Socialista itd. Potom tega časopisja so začeli voditi boj proti oficijalni socialistični stranki, proti strankinemu tajniku in pravilniku, s tem so ustvarjali zmedo med delav-

stvom in nezaupanje do stranke. To je tudi vzrok današnjega razdruženja socialistično mislečega delavstva. Polastili so se tudi vpliva v vodstvu strokovnih organizacij, proglasili so strokovne organizacije za »neodvisne«, preprečili so s tem enoten nastop s socialističnimi organizacijami pri zadnjih skupščinskih volitvah, tako da smo ostali slovenski delavci brez parlamentarnega zastopstva.

Pod okriljem Strokovne komisije in pod krinko združevanja so se vršili zadnji čas v raznih krajih zaupniški sestanki, na katerih so vplivali na naše sodruga funkcionarje v strokovnih organizacijah, da bi se potom njih pričela akcija proti Napreju. Proti načelu javnosti, proti strankinemu pravilniku in proti s. tajniku. Da so temu vplivu nekateri sodrugi podlegli, to vidimo na primer v Trbovljah. Trboveljska resolucija se je pač sestavila pod tem vplivom, kakor je tudi debata, ki se je vršila na konferenci 6. 7. v Trbovljah, pokazala isto sliko. Ko sem slišal razne ugovore proti Napreju, načelu javnosti, str. pravilniku in s. tajniku, sem se nehote vpraševal: Odkod vse to naenkrat? Če premislimo vse to pa lahko ugotovimo, da vsi klici po zdinjenju ki prihajajo od teh strani, niso odkritostni, to pa zato, ker vsebujejo tajne in javne želje po združitvi s tistimi, ki so radi kurza poštenosti in doslednosti v stranki iz stranke dezertirali, katere pa zavedno delavstvo prav dobro pozna in ve, da so prav oni tisti ovira, da še ni prišlo do enotnosti v delavskem gibanju. Zato pa apelira tudi trboveljska resolucija samo na socialistično organizirano delavstvo, čeprav vsi vemo, kako važno ulogo so v preteklosti igrali posebnost strokovne organizacije o delavskem gibanju in politiki. Zakaj se pa danes odtegujejo te organizacije skupnemu delavskemu gibanju? Pač zato ker so razni generalni dezertjerji, ki so se polastili vpliva v teh organizacijah, tako sklenili, računajoč, da bodo ostale te organizacije rezervirane za Kristan-Korunovo kliko, da bi ta klika v danem trenutku s pomočjo teh organizacij zopet splezala kvišku. Pa ušeli ste se! Zavedno delavstvo bo tudi to vašo nakano spoznalo in se bo združila preko vas oviraveč delavske enotnosti!

Janko Telban:

Zvonove peljejo...

Ob čisti stoji množica ljudstva. Iz stolpov bližnjih cerkva zvonovi v pozdrav. Na vozovih s čvetjem in venci ozaljšanih, peljejo nove zvonove. Sprevod vriskajočih svatov. Spredej fantje v narodnih nošah na kolesih, za njimi konjeniki, cela kavalkada moških in mladeničev, godba svira, smehljajoče se mladenke pod zlatorajnimi pečami, pod trobojnicami pa se svetijo novi zvonovi, kakor bi se kopali v zlatu. Ljudstvo vriska, poje, župniku se smehlja tolsti obraz.

Oj, ti zlati, svečani novi zvonovi — topovi...

I.
Spomladi l. 1918. je taboril na Mt. Róveru 117. pešpolk nadomestnih rezervistov, namenjenih za ofenzivo, katere naj bi se v kratkem začela. Sami priletni, starikavi možje z rokami od pluga in kladi razoranimi. Dospeli so po železnici do Grigna, čez hribe na Mt. Rover in zjutraj odidejo naprej v bojno črto proti Asiagu.

Solnce pripeka ter se odbija od žarečih skal, tajnostno šepetajo gozdovi, kakor da bi svarilo: ne naprej, tam daleč je smrt! — Po dolgi vijugasti iz skal izklesani cesti pa se vije kača mravljincev, vedno naprej, pogibeli nasproti. Utrujeni koraki, ter vpitje voznikov odmeva od gora, sablje zadevajo ob trda tla ter zvone, kakor da bi zvonili zvonovi tam — Bog ve kje?

Campomulo. Odmor. Stotnije se zganejo, obstanajo, nahrbtniki zlete po tleh, kosilo je kuhano. Pošta je dospela. Vse hiti na zbirališče, kjer čaka narednik s celo vrečo pisem in paketov. Z mogočnim glasom avstrijskega feldvebelna kliče imena in tresoče roke prejemajo pozdrave svojcev, pozdrave daljne domovine...

„Franc Korbar“!

„Tukaj!“

Mož visoke postave, začrnelga lica stopi naprej, pozdravi po vojaško in kakor pred davnimi leti pri prvem obhajilu hostijo sprejme pobožno drobn list — ženino pismo. Malo besed je pisanih z okorno roko, a te so tako prisrčne, ljubeče, kakor jih zna napisati samo žena in mati...

Pozdrav od Anice, Francka, Janezka, Tončke, Jožice...

Anica hodi vsako jutro že ob treh čakati pred prodajalno, da dobi kruha na karte, a tisti debeli učitelj z rdečim nosom da vedno premalo.

Kmalu pridli, vsi te težko pričakujemo.

Naprej. V vrsto. In zopet se pomika dolga kača živine v klavnico, v katero jih vodi težka zločinska roka z Dunaja. Mimo kavern, skladišč municije, barak in rogov, vedno naprej, čez Mt. Meleto. Večeri se. Tam na desno v dolini razrušeno mesto Asiago. Samo pol cerkvenega stolpa in par napol razrušenih hiš še stoji, drugo je vse razbito, tako, da ni ostal kamen na kamnu. Kje je tekla železnica, ne ve nihče. Pod nogami v dolini nesrečno razbito Gallio in na levo grozna od krvi rdeča „Franzelschlucht“.

Še pet kilometrov, tam na drugi strani Gallia, na tistih razoranih gričih, kjer ni niti en meter več cele zemlje, tam je nova postojanka 117. pešpolka.

Močno premikanje čet so opazili Italijani in že zgodaj v jutro je sledil bobneči ogenj, uro pozneje naskok, ki ga od dolgih maršev utrujene čete niso vzdržale, morale so se umakniti nazaj v Franzelschlucht. Veliko mož, ki so še včeraj gledali z Mt. Meleta v dolino na nesrečno pokrajino, je obležalo zleknjenih po tleh, drugi so bežali brez discipline, nikdo ni mogel več v vrsto. France Korbar se je srečno umaknil.

V močno betonirani kaverni pa je klet gospod polkovnik, da takih tepcev še ni komandiral nikoli.

„Kaj ljudje“, je dejal vojnemu kuratu, kateri je ravno pogledal precej veliki čaši tokajca do dna, „kaj ljudje, topovske krme imamo dovolj, ali da so nam topove in municijo pobrali, to me jezi. Sedaj bodo ti prekleti Lahoni streljali z našo lastno municijo na nas.“

Mračilo se je že. France in tovariši so kopali okope. Iz daljave se je čulo, kakor da zvonijo.

„Ali ne zvonijo Avemarijo?“ je zaklical France. „Beži! Skrij se!“

A že je bilo prepozno. Goreč blisk, kakor bi se strnila zemlja in nebo v en sam stvor. Treščilo je.

Skalovje in železni kosi so leteli po zraku, kakor bi bil sodni dan.

Trenutek je še stal France na nogah, telo je padlo na tla, roke so krčevito grabile s krvavimi prsti sa prsa v katerih je tičal kos kovine. Še se mu je zazdelo, da je videl na njej z dobro razločnimi črkami napisano besedo —

„Pax“! Mir!

Pozdrav iz domovine, drobci iz granate blagoslovljenih zvonov...

Zvonove peljejo. Vsa vas vriska. Visoki mladi se priklanjajo in godba igra vesele poskočnice. Kanonik blagosloavlja zvonove, množico, zabuhli obraz se mu smehlja, možnarji pokajo, veseli presrečni dan...

Ob zidu pokopališča pa stoji vdova s petimi otroci. „Molimo za našega dobrega ata.“ „Oče naš, kateri si v nebesih...“

Oj srečni, zlati zvonovi — topovi!

Zato predlagam da pokrajinsko načelstvo SSJ skliče v najkrajšem času po § 39. organizacijskega pravilnika pokrajinski strankin svet, kateri naj temeljito prouči, kakšni koraki se naj podvzamejo za doseg enotnega nastopa vsega organiziranega delavstva v svrhu upostavitve skupne baze za bodočo delavsko politiko. Le tako bomo dosegli zopetno zblizanje vsega organiziranega delavstva kakor tudi zaupanje tistih, ki danes stojijo ob strani, ker si še niso na jasnem, kdo bo zmagal: resnica ali demagogstvo. Vsi tozadevni predlogi pa naj se predložijo bodočemu pokrajinskemu kongresu v debato in odglasovanje. Vsem zavednim sodrugom in vsem katerim je enotnost delavskega pokreta pri srcu, pa naj gre klic: Žrtvujmo vsak po par dinarjev da bo akcija za enotnost delavskega gibanja tudi finančno podprta! Zavedati se moramo, da naša stranka s tem lahko razpolaga, kar ji bodo zavedni sodrugi na razpolago dali!

Ivan Prodner.

Razno.

O pokrajinskem strokovnem kongresu, ki se je vršil v soboto 2. [predvečer] in v nedeljo 3. tm. smo prejeli obširnejše poročilo, ki ga bomo objavljali v „Napreju“.

Volilni imeniki za volitve v celjakem mestu so na magistratu na vpogled do večerš 14. tm. Naše člane in somišljenike pozivljamo, da se preprčajo, če so ti imeniki sestavljeni v redu.

V soboto zvečer se je zgodila v rudniku Šentjanžu na Dolenjskem težka nesreča, ki je zahtevala 10 človeških življenj in več ranjenecov. Radi hude nevihte je udrla voda v rove in jih zalila. Sesalke so radi ustavitve obrata v krmeljski elektrarni prenehale črpati, to je posreden vzrok nesreče. V jami se je udal betonski zid, ki jo je branil pred jamskih ognjem, ki je bil pred časom tam nastal. Ravno nad tem mestom pa je bila nadzemeljska usedlina, v kateri se je voda nabrala, ki je prodrla in povzročila eksplozijo. Šest žrtev so dosedaj potegnili iz jame in jih ob ogromni udeležbi tamošnjega prebivalstva tudi pokopali.

Agrarno reformo vodi po novem klerikalni minister dr. Vesenjak. Poročajo, da je ta podvzel korake za končno likvidacijo tega vprašanja v Sloveniji. V mariborski oblasti hoče dobiti pet sodnikov, ki bi se naj prostovoljno prijavili za sodelovanje pri tem poslu. Če bo pri teh „korakih“ ostalo in če se ne bo vprašanje likvidiralo na kakšen drugačen način, to bomo še videli.

Pošteno dejanje nove vlade. Notranji minister je odredil, da se mora igralnica na Bledu takoj zapreti. Kakor je znano, je sodeloval pri ustanovitvi tega slovenskega Monte Carla tudi v nekih konsumskih in v vseh korunovskih krogih oboževani prvak g. Anton Kristan, kraljevi minister n. r. To, da ne bomo pozabili!

Pri prometnem ministru se je vršila konferenca z zastopnikom novinarskega društva radi definitivne ureditve vprašanja novinarskih železniških kart.

Rade Pašić sin bivšega ministrskega predsednika in znani velešpekulant, je hotel po nastopu nove vlade pobegniti v inostranstvo. Bilo mu je pravočasno preprečeno. Beograjski listi zahtevajo, naj se obenem z bivšimi ministri in drugimi špekulanti postavi pred sodišče. Iz ministrskih arhivov so ugotovili, da je prejšnja vlada na vso moč podpirala svoje oprode in zlasti svoje tintenkulije je vzdrževala iz dispozicijskega fonda.

V Zagrebu je imelo vodstvo Radićeve stranke sejo, na kateri je odobrilo proti le trem glasom pristop v komun, kmetsko internacionalo in je sklenilo podpirati novo vlado, dokler bo delovala v duhu prejšnjega opozicijskega bloka.

Nova vlada je vrgla razdeljeno Slovenijo v koš, Baltiča in Pirkmajerja upokojila, pa imenovala g. Šporna za velikega župana vse Slovenije. Kot podžupan in delegat velikega župana za Maribor bo uradoval dr. Vodopivec.

Našemu življu hočejo Italijani na Primorskem ukrasti vso pravico do zemlje in se poslužujejo pri tem vojaških razlogov.

V srbskem mestu Strumici je zgorelo nad 100 hiš. Škoda znaša okrog 20 milijonov dinarjev. Bolgarski vladi je naša vlada odbila zahtevo po zvišanju bolgarske vojske. Bolgarska bi tako zvišanje sedaj potrebovala, ker so ji njeni makedonstvujušči v vpadi na grško ozemlje ustvarili nov konflikt in potem bi bolgarska reakcija seveda tudi nam nagajala.

V Rumuniji so proglasili obsedno stanje, ker je hotel general Avarescu s kmetskimi masami izvršiti državni udar. Tudi glede komunistov ima tamošnja režimska korupcija mnogo povodov, da se jih boji. Zato je njihovo stranko razpustila.

V Pragi se je otvoril mednarodni rudarski kongres.

Nemčija in Rusija sta se zaradi svoječasne udora berlinske policije v prostore sovjetskega poslanstva pobotali.

Pametno ministrstvo je francosko vojno ministrstvo, iz štedljivosti je sklenilo, da letos opusti velike vojaške manevre in se bodo vršile samo vaje manjših oddelkov. Ta pamet sicer še ni popolna, počasi pa že postaja.

Londonska konferenca ugodno poteka, ker so se Francozje udali želji drugih držav po izpra-

znitvi poruhrskega ozemlja pod nekimi pogoji, ameriški in angleški finančniki so sklenili, dati Nemčiji posojilo po reparacijskem načrtu. Značilno za ugodno situacijo na konferenci je tudi to, da je bila nemška delegacija pozvana v London, kamor je že tudi dospela. Po zaključku te konference mení angleška delavska vlada sklicati razorožitveno konference.

Na Norveškem je sestavljena nova vlada, ki se opira na levičarske stranke.

Revolucija v Braziliji je končana. Vstaši beže v notranjost, kjer menijo, da jim bo sreča bolj mila.

Listnica uprave. [F. A. Ravne:] Naročnina „Napreja“ je poravnana do 31. VIII. 24. Letos smo prejeli na ta račun sledeče zneske: 27. I. 10 Din, 26. II. 10 Din, 6. III. 10 Din, 14. IV. 15 Din, 12. V. 20 Din, 11. VI. 25 Din, 8. VII. 25 Din, in 5. VIII. 25 Din, skupaj 140 Din.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Delavstvo, pazi na svoj denar in na svoje izvoljence!

Urtnik je bil v nedeljo zopet strašno razkačen na „napade“ in zlasti na to, da mu nekateri prepovedujejo braniti se. Mi smo nad Urtnikom že davno zlomili palico in mu jo zlomljeno vrgli pod noge. To so storili tudi vsi tisti zavedni socialisti, ki so v „Naših zapisnikih“ čitali Urtnikovo obrambo demagogije, kajti to je vendar od sil, da bi socialistični voditelji v svojo obrambo branili demagogijo! Od tega je že lep čas, pa nekateri še vedno računajo s tem političnim mrtvecem. V svojem boju proti načelu javnosti (on pravi temu „napadi“) in proti „Napreju“ katerega je hotel uničiti za vsako ceno, se je razkoračil od izjave, da bo tiral „Naprej“ za vsak „napad“ pred sodišče. Dali smo mu priliko, da to stori, in sicer njemu osebno. Napisali smo, da je bil on podravnatelj Kons. društva za Slov., da je za časa Kristanove odsotnosti vodil vse posle in da je torej odgovoren za korupcijo, ki se je tam uganjala. Za četrtilijona kron lahko dokažemo, smo rekli, kaj drugega bi se pa še tudi našlo, kar je našim nebožjim očem skrito. Pa ni tožiti! Tudi pozneje ne, ko smo mu očitali zakonito tatvino v „Slogi“ in v „Ljudski tiskarni“. Ali moramo njemu, „prvobojevniku socializma“, šele dokazovati, da je tatvina tudi takrat nemoralna, kadar je zakonita? Kaj pa, če smo napisali, da so bili člani „Sloge“ in delničarji „Ljudske tiskarne“ ogoljufani? Pa ne samo politično, ampak za denarno vrednost delnic, razumete g. Urtnik? Tudi smo točno napisali, kako se je to zgodilo, pa vendar niste smatrali za potrebno tožiti. Zdaj pa tarnate, da vam delavstvo brani braniti se. Humberg, kdor je tako napaden, ima dolžnost tožiti, drugače naj ne hodi med poštene delavce!

Žal, da delavci tako radi pozabljajo in da se dajo od takih fraz zapeljivati. „Nisem se smel braniti!“ Ubogo nedolžno jagnje je s to demagogijo na strokovni konferenci zmagalo — izvolili so ga! Podobno, kakor na konsumskem zborovanju Svetka.

Do novega pakta s Kristanom je bil Urtnik predsednik „Nakupovalne zadruge“. Zdaj se njeno imetje likvidira: ta dobi toliko, ta toliko, drugo se razdeli v „dobrodelne“ namene, n. pr. za „Socialista“ itd. Postavljajo se pa tudi nove organizacije in te organizacije nakupujejo takoj po svoji ustanovitvi zemljišča, kar nam „Socialist“ 25. julija takole razlaga:

„Mostec“ je naš. — Ljubljanska organizacija delavskih žen in deklet je nakupila znano igrišče v šišenskem gozdu „Mostec“. To je nad 3000 kvadratnih metrov solnčne planote med bujnim zelenjem in prekrasnimi drevoredi. Na tem prostoru se bo zbirala proletarska deca, zbiralo se bo pa tudi delavstvo ob nedeljah in praznikih, da se odpočije v naravi, na lastnem zemljišču. Tako je ljubljansko socialistično delavstvo po zaslugi svoje ženske organizacije za eno postojanko močnejše. „Mostec“ je namenjen vsem našim strokovnim in izobraževalnim organizacijam za izlete in prireditve. Uverjeni smo, da bomo na tem prostoru še velike mase našega delavstva. Predaja „Mosteca“ v svoje namene se bo vršila v kratkem ob priliki večje javne prireditve, ki jo organizacije pripravljajo. Agilni ženski organizaciji čestitamo na uspehu, ki pomeni za vse razredno delavstvo lepo pozitivno pridobitev. Zbirališče v osvežajoči naravi že imamo, sedaj na delo, va pridemo tudi do lastnega Delavskega doma.

To je prava pristna Urtnikovščina. Najprej si oglejte ime kupca. „Ljublj. org. delavskih žen in deklet.“ Ali je klerikalna ali je orjunaška, tega ne veš, pač pa veš, če imaš kaj spomina, da se je ustanovila pod Kristanovim protektoratom v Konsumnem društvu za Slov. v Šiški. Tudi vidiš, da se boji socialističnega imena, vendar pa je socialistična in „Socialist“ je njeno glasilo. Iz novice je tudi dobro razvidno, da je nakup „Mosteca“ velika zasluga te organizacije, zato ji Kristanovi Korunovci čestitajo, da le tako agilna. Sama pa niti ne ve ne, koliko je za „Mostec“ dala in kje je denar dobila; enako tudi dolarske princezinje ne vedo, od kod so milijoni, vendar pa leta okrog njih vse polno „zabljenih“ ženinov; tako opa tudi Urtnik, da bo okrog te neveste vedno vse polno „razrednega“ proletariata, ki bo v procesljah hodil v Mostec bo-

jeval razredni boj pod Urtnikovim „idejnim“ vodstvom — za Kristanov proletarski denar.

Zdaj se pa spomnite, kako je Urtnik napadal Kristana, češ, tak mož ne sme likvidirati „Nakupovalne zadruge“! To je bilo pred konsumskim zborovanjem...

Mnogo bomo še morali pisati o osebnostih, če bomo hoteli rešiti proletariata pred diplomatskimi pijavkami. Tako dolgo, da bodo delavci spoznali tiste, ki kričijo proti javnim računom zato, da jih nezavedni proletariati volli, kakor je strokovna konferenca v nedeljo izvolila Urtnika!

Iz stranke.

Seja pokrajinskega odbora SSJ in KDZ se bo vršila v nedeljo 17. avgusta ob 8. na Zid. Mostu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo tajništva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za I. polletje 1924.
4. Proračun za bodoče gospodarstvo.
5. Strankin zbor.
6. Razno.

Prejšnji dan (16. avg.) se bo vršila seja nadzorstva v pisarni pokr. tajništva v Krškem. — Če se kak član ne bo mogel udeležiti, naj to pravočasno sporoči, da obvestimo namestnika.

Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ.

Lagali ne bomo, pa četudi bi se našemu najboljšemu prijatelju slabo godilo! Celo leto si mislil, da ni treba plačevati prispevke, zdaj pa zahtevaš potrdila, da si bil vedno naš. Ali si že pozabil, kako je kongres l. 1921 ostro obsodil lažne legitimacije? — Sočasno imamo kar dva taka slučaja. Nekoga preganjajo radi komunizma, drugi gre pa v tujino in bi se rad tam izkazal, da je bil tudi doma socialist. Prosimo, da naj se s takimi predlogi nihče ne obrača na naše organizacije, ker s tem samo svojo nezavednost kaže. Tudi če bi mu hoteli pomagati [z lažjo se slabo pomaga!], ne bi mogli, ker so obračuni vsi objavljeni in nimamo možnosti v tiskanih in razposlanih tabelah popravljati številke. Tako članstvo ima prednost le pri Korunovcih. Med zamudniki so tisti, ki so zamudili, ne pa čakalci, ki celo leto niso vedeli kam spadajo in so zato z besedami obljubljali zvestobo na vse strani. Mi zahtevamo dejanske zvestobe, ki se vidijo v tabelah. Poskrbi, da boš odslej zraven!

SSJ v Hrastniku II se je pritožila, da je obračunala, da pa ni bila v tabeli. Res smo prejeli 4. julija znesek 86 Din, toda brez podatkov, brez obračuna. Denar sam ni dovolj.

SSJ v Misljaju je za maj in junij obračunala za 4 člane, za oboje meseca pravočasno, pa ni bila v tabeli. Krivda je v tajništvu. Toda je opravičena ker je prišel obračun na skupnem listku, na katerem je bila glavna zadeva namenjena za „Naprej“; zaradi pomanjkanja časa je bil obračun prezrt in list je ostal med rešenimi rokopisi.

Tabela organizacijskih obračunov bo objavljena v prihodnjem „Ljudskem glasur“. Organizacije potrudite se! Seja pokrajinskega odbora bo prihodnji teden končno mogla sklepati o našem strankinem zboru, na katerem zamudniki ne bodo imeli ničesar odločati. Obračuni bi morali biti v tajništvu najpozneje že 8. vsakega meseca. Izvršite vendar tisto malenkost samouprave, ki ste jo dolžni izvršiti!

Izredni občni zbor kraj. politične organizacije SSJ v Mežici se bo vršil v nedeljo 10. avgusta 1924 ob 10. v prostorih Konsumnega društva za Slovenijo s sledečim dnevnim redom: 1. Strankino razsodišče. 2. Event. volitve predsednika. 3. Občinsko gospodarstvo in delovanje soc. obč. kluba. 4. Slučajnosti. — Dolžnosti vsakega člana je, da se občnega zbora točno udeleži, če komu to ni mogoče, naj pošlje obvestilo o zadržku. Odbor.

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 29. VII. 24	Din 3.555.15
Matevž Verčnik, Mežica	15—
Marija Ovsenkova, Trbovlje	31.50
Ivan Domše, Hrastnik, nabral 9. 6.	18—
Karol Košec, Žalec	5—
I. P., neizrabljene potnine	30—
Rud. Jesenšek, Šoštanj	3—
Kristan Steinbach, Šoštanj	2—
Ivan Prodner, Hrastnik	2—
Simon Sprogar, Blanca	4—
Martin Umek, Globoko	1—
Z. B., dobljena stava	50—

Od 1. I. do 6. VIII. 24 skupaj Din 3.716.65

S. Marija Ovsenkova je na občnem zboru „Delavskega doma“ r. z. z. v. z. 30. 3. t. l. v Trbovljah darovala za tiskovni sklad „Napreja“ Din 10.— Kam je šel ta denar? Prejel ga je s. Krušič.

Delavsko pevsko društvo „Naprej“ v Celju priredi v nedeljo 10. avgusta t. l. na vrtu Sokolskega doma v Gaberju koncert z veselico. Vabimo vse prijatelje petja in poštene zabave. Vstopnina Din. 5 za osebo, igra godba na pihala. — Odbor.

Čitajte naš tisk!

Za enoten nastop proletariata.

Od vsepovsod se oglašajo predlogi za združitve. To je dobro znamenje, da proletariati misli in išče. Tega znamenja seveda niso veseli kapitalisti, zato pošiljajo svoje sorodstvo, naj se pri tem združenju tudi prisilni, da bo v združenju stranki lahko zopet nadaljevalo razdore, kakor jih je prej.

To je treba na vsak način zabraniti. Kdor se zaveda, da je treba ločiti kapitalistični in delavski razred predvsem v javnosti, da bodo tudi nezavedni s časom spoznali, kam spadajo, ta se zaveda tudi potrebe po odkritosrčnem tisku, po dnevniku, ki vsak dan brani delavske interese in v katerega vsak dan lahko pošljejo delavci svoje obrambne članke. Potrebo takega delavskega dnevnika čutijo tudi tisti zavedni, ki se s tem ali onim sodrugom ne strinjajo; tudi tisti priznavajo to potrebo, ki nasprotujejo ostremu nastopanju „Naprejevcev“, kajti najbolj se čuti razcepljenost proletariata v tem, da čitajo mnogi proletarci „Jutro“, „Slovenca“ ali „Slov. Narod“, čeprav so vsi ti dnevniki odločno nasproti delavskim interesom. V tem oziru bo treba mnogo popraviti. Zlasti bo pa treba vse tiste, ki zdaj iščejo enotnega nastopa delavskega in kmetijskega ljudstva, pridobiti za čitanje edinega res delavskega dnevnika — „Napreja“. Če se zdi komu predrag, naj se spomni, da bo gotovo cenejši, ko bo imel več naročnikov, vsekakor ga je pa treba, ker drugače ne pridemo nikdar do enotnosti.

Predlagam, da otvori „Naprej“ rubriko za imena vseh novih naročnikov, da se bo iz tega videlo, kje napreduje resnična želja in dejanska poštenost za združenje proletariata.

Ta predlog sam na sebi je zelo lep in zapeljiv. Toda v praksi bo zelo žalostno izgledal, ker bomo vsak teden komaj par imen objavili v taki rubriki. Novih naročnikov se ne nabere veliko, niti ne vsak dan eden. Nasprotno pa odpadajo in samo zaradi Krušičeve revolucije v Trbovljah zgubili kar 10 naročnikov. Izmed 123 članov je naročnikov samo 40! Morebiti bi bilo bolj uspešno, če bi objavili imena tistih, ki so v zadnjem času odpovedali bodisi popolnoma, bodisi naročili se samo na teden („Ljudski glas“). Pa tako ne gre, vsaj brez soglasja dotičnikov ne. Če nam n. pr. Krušičev prijatelj piše, da ne more plačevati in da bo zato samo „Lj. glas“ jemal, bi ga bilo najbrž sram, če bi bilo to objavljeno. Pač pa bi imelo velik pomen, če bi vsi tisti, ki so trdno prepričani, da brez dnevnika ne bo delavstvo nikdar zavedno, izrecno dovolili, da jih objavimo kot stalne naročnike „Napreja“, ki se mu ne bodo nikdar odpovedali, dokler bo delavski, pa čeprav jim začno upravljevalci drugih listov pošiljati vse svoje liste zastoj. Par sto takih odločnih naročnikov, starih in novih, bi nam pokazalo, kje so tisti, ki res žele zedinjenja, ki se ne boje to javno povedati, ki ne računajo na Kristanovo zmago, ki so pa tudi tako poštenovalni da svoj dnevnik tudi vedno plačujejo, čeprav jim kapitalistični sorodniki branijo in jih zapeljujejo v skopost in zapravljenost (ni denarja za izobrazbo, pač pa je za alkohol in razne slavnosti.) Tak imenik naročnikov smo pripravili objavljati vsak teden enkrat. Danes teden začnemo, če prejmemo vsaj 20 izjav.

Vse soderge prosimo, da vzamejo to zadevo resno v pretres. Še en korak naprej v načelu javnosti!

Gospodarstvo.

30. VII. 1924.

„Sloga“ r. z. z. o. p. (bodoči „Skupni dom“): 138 članov s polno vplačanim deležem. [Izmed teh 11 žen — 797%]

Od prej vložnih hranilnih vlog Din 74.166,47
ta teden vplačanih „ 465,—

Stanje Din 74.631,47

Valute. Dolar je vreden 83,50, angleški funt 371,25, francoski frank 4,43, češkoslovaška krona 2,48, 100 av. kron 11,87 p, 100 Din 6,40 švic. frank.

POLDRUGI MILIJON PATENTOV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Dne 1. julija 1924. je izdal ameriški federalni urad patent, ki nosi tekočo številko 1.500.000, kajti toliko patentov je bilo izdanih, odkar je bil patentni urad l. 1836 ustanovljen. Gre za patent, izdan znanemu iznajditelju Simonu Laku za nov tip podmorskega čolna, ki naj plove pod ledom.

Zgornje število ne vključuje patentov, ki so bili izdani pred ustanovitvijo patentnega urada. Patenti so se poprej izdajali na podlagi ukaza predsednika Združenih držav in so bili podpisani od njega kakor tudi od državnega tajnika. Med l. 1790, in 1837, je bilo izdanih 9,967 takih patentov.

Od ustanovitve sedanjega patentnega urada je bil patent št. 1 izdan l. 1836. Patent št. 500.000 je bil izdan l. 1893. Milijonski patent je bil izdan l. 1911. In poldrugomilijonski letos. Minulo je torej 57 let, predno so izdali prvih 500.000 patentov, 17 let za drugih 500.000 in le 13 let za tretjih 500.000.

Teh 1.500.000 patentov, izdanih od l. 1836, zrcali ves razvoj modernega industrijskega in predočuje, kako se je v tej dobi radi novih iznajdb lice vsega sveta in način življenja spremenil bolj kakor v tisoč letih poprej. Pred enim letom imamo iznajdbo parnega stroja l. 1765, predilnih strojev in razvoj parne sile za stroje. Od l. 1836. začenja pa razvoj železništva in modernih industrij. Za to vsebuje prvi poldmilijon patentov, izdanih do l. 1893, one raznovrstne iznajdbe, ki so tako radikalno spremenile lice vsega sveta. Parni stroj se izpopolnjuje in omogočuje se razvoj železnic, parnikov in mnogovrstne rabe parne sile kot gonilne sile. Električna začenja svoj triumfalni pohod; električno svetlo, telegraf, električne železnice in razni stroji na elektriko se iznajdejo in izpopolnjujejo. Izgotovljajo se stroji, ki prihranjajo delo človeku, Motorji na bencin se pojavljajo.

V dobi druge polovice prvega milijona patentov — od l. 1893, do 1911 — imamo razvoj avtomobila, aeroplana in brezžičnega brzojava in izpopolnjujejo se in dalje razvijajo razne prejšnje iznajdbe. Od leta 1911 do danes — doba tretjega poldmilijona patentov — se pomnožujejo stroji, nadomestjujoči ročno delo človekovo, razvijejo se na čim dalje širšem polju električne iznajdbe — do brezžičnega telefona.

Patenti se ne izdajajo le ameriškim državljanom. Znatno število jih je bilo izdano iznajditeljem v inostranstvu, zlasti na Angleškem. Nemškem in Francoskem. Radi tega zgodovina patentov, izdanih v Ameriki, zrcali ne le ameriške prispevke, ampak ves svetovni napredek praktične znanosti. Patenti Združenih držav so se izdali ameriškim iznajditeljem telegrafa, telefona, šivalnega stroja, vulkanizacije kavnica, kinematografa, električne razsvetljave, pisalnega stroja, avtomobila, spalnega voza, črkovastkega stroja, brezžične cevi, aeroplana in glavnih čimteljev, ki so omogočili brezžični telefon. Inostranski iznajditelji so vzeli patente, nanašajoče se na Bessemerjev proces pri izdelovanju jekla, koksne peči, brezžični brzojav, prenašanje visokosilnega električnega toka in druge važne iznajdbe.

Kopije vseh patentov se nahajajo v arhivih patentnega urada. Poleg tega patentni urad proda vsak mesec čez 200.000 prepisov patentov. Vsako leto izdaje približno 50.000 novih patentov in trgovskih znamk (trademarks). Iz tega si človek lahko predstavlja, kako ogromni so arhivi patentnega urada, vsebujoči približno 50 milijonov patentnih prepisov, in v kaki zadregi mora biti uprava, da najde prostora za čim dalje naraščajoče število aktov.

S. Prodner, železničar v Hrastniku, predlaga, naj uvedemo novo zbirko pod geslom; „Za enotnost delavskega pokreta“ in je že poslal v ta namen 5 Din. Dobra misel, samo tega nam je žal, da bodo zopet prispevali tisti, ki največ žrtvujejo, drugi pa, ki bi lahko, ostanejo lepo v ozadju in čakajo, da jim bodo pečene piške v grlo priletele. Vendar — vsi zavedni vemo, da smo dolžni z vsestranskimi žrtvami prispevati, da pridobimo zaupanje nezavednih, ki je prva stopnja do zavednosti. Po odmevu iz krogov naših čitateljev se bomo odločili, ali uvedemo to zbirko ali ne. Če bo le malo odziva, bomo objavili kar skupaj s tiskovnim skladom, kakor smo svojega časa napravili s podobnim predlogom s. Košca iz Žalca.

Dopisi.

Iz Mežice. Sodrug je prejel lepo dopisnico iz Lucerna, ki predstavlja Schiller-Hotel garni s petimi nadstropji. Švica je lepo skrivališče vseh kapitalistov, ki se boje za svoj kapital in je pribežališče kraljev po milosti božji, pognanih z narodovo voljo s stolčkov. V Švico je zbežal svoječasno Mussolini in pijani dunajski — ne celjski — „Korl“, Vsebinske tiste dopisnice jo sledeča: „Iz lepe združne Švice, ki nima ne progresivnega davka in ne pravilnika za načelom javnosti, a je svobodna, lepa in polna blagostanja, na potu na združni kongres spominja se tudi Vas Vaš A. Kristan.“ — Pripominjamo samo to, da kadar bo tudi lepa Švica imela pravilnik o javnosti, ne bodo več lenuhi in človeški troli občudovali njeno lepoto, temveč tudi čebelele delavce. Kadar pa uvedejo še progresivo poleg bivših „Allerhöchstesdieselben“, se tudi naš Tone ne bo več vozaril v Švico, ker je ušel že pred našo progresivo in bo tedaj še edino pribežališče takihle „poštenjakov“ najvišji vrh Himalaje in — papeževa prestolnica v Rimu. Rezglednico ima centralno tajništvo SSJ na vpogled.

Iz Trbovelj. V „Ljudskem glasu“ št. 31. sem napisal, da bom enkrat v „Napreju“ povedal, zakaj da se nisem udeležil proslave 1. maja. Uredništvo je pripomnilo, da bom že imel priliko razložiti to stvar, ker je prejelo tozadeven dopis. Uredništvo bi moralo ta dopis objaviti, saj če sem grešil, da sem se zmotil, sem pripravljen svoje zmote priznati in jih popraviti. Greši lahko vsak, greh pa je šele to, če ne maraš svoje zmote priznati in popraviti, kolikor je mogoče. Čim več bo zdrave kritike, tem bolj zdravo bo delo [Sodr. Mrzel] je ta dopis odposlal, še predno je izšel zadnji nedeljski „Naprej“, v katerem je dotični dopis objavljen. Glej čl. „V razčiščenje pojmov.“ Ur.]

Proslave 1. maja pa se nisem zato udeležil, ker sem videl že na tisti seji, na kateri se je o nji sklepalo, da je zamišljena kot boj proti somišljenikom in proti nesomišljenikom. Tukaj imamo godbo, za katero prispeva vsak delavec periodično po 50 para in ta godba se je najela po naši organizaciji za 1. maj. Nisem bil proti vzdrževanju te godbe, nasprotno sem pa bil temu, kar je bilo rečeno: S to godbo priredimo mi proslavo, kdor hoče, naj gre z nami, kdor ne pa naj ostane doma ali kjerkoli. — Jaz pa sem rekel, da bi me zelo veselilo, če bi smeli tako reči, toda to je absolutizem, ker nas je nekaj nad 100 članov, pa nimamo pravice reči 6000 delavcem: Če hočete greste lahko z nami, če ne pa lahko doma ostanete ali kjer hočete. — Jaz sem predlagal naj skupaj manifestiramo in naj bo en govornik naš, eden pa od neodvisnih. In akcijo naj vodi potem naš odbor, če ni mogoče z onimi skupaj; za tistega govornika pa naj da odbor garancijo, da se ne bo govorilo o nobeni drugi stvari kakor o pomenu 1. maja, če ne se mu beseda takoj odzame. Nato je bilo rečeno da bomo mi samostojno napravili, čeprav jih pojde samo 15 z nami. Nato sem rekel: Vsaj kakke pogoje jim postavimo, ker pričakujemo odgovora od nas, če bomo skupaj proslavljali ali ne. — Nato sem poudarjal, da mi še ne mislimo, kako slab ugled bi si napravili s trmoglavostjo. Nato smo bili pooblaščen s. Krušič, Jurjevec in jaz, da gremo z našim sklepom k neodvisnim. Tam so nas vpraševali, kako nameravamo proslavljati 1. maj. Nato smo jim povedali razpored, nato da je majski odbor naš, odgovornost za manifestacijo naša, odgovornost za shod naša, govornik istotako naš, neodvisni pa so izjavili: Če priredite vi manifestacijo čisto zase, potem smo tudi mi primorani napraviti sami zase. — In o tem ni bilo več govora. Naj nihče ne misli, da jaz odobravam taktiko neodvisnih, dobro se zavedam, da je bila njih taktika velika povzročiteljica današnje razdrapanosti in bede, kakor mi pravimo; pustimo jim pa tudi mi pravico tam, kjer jo imajo. Tako smo imeli v Trbovljah 1. maja dve manifestaciji za ene in iste pravice, člani in članice socialističnih organizacij in somišljeniki so se odstranili od takih manifestacij. Tudi jaz, ko sem vse to opazoval, se proslave nisem mogel udeležiti. Zaradi somišljenikov, je pa uredništvu dobro znano, če jih je kaj, saj se vidi to po številu v Trbovljah prodanih izvodov „Napreja“.

Tukaj moram popraviti tudi napako, ki sem jo napravil sam v svojem zadnjem dopisu. Članek v „Napreju“ se ni imenoval „Razbijmo strokovne organizacije“, pač pa je bil v „Napreju“ takšen članek, na katerega je „Delavec“ odgovarjal, da razbijamo strokovne organizacije.

Na zadnjem članskem zborovanju v Trbovljah sem odgovarjal tudi, zakaj nisem strokovno organiziran. Bil sem 8 let in 7 mesecev. Potem nisem bil več, ker sem preveč opazoval delo na oni strani. Kar je eden rekel, to se je zgodilo in vse je bilo v „najlepšem redu“. Kar naenkrat smo pa slišali: Toliko in toliko je dolga. S protestom demisioniram nad Čobalovim nasilstvom. Odlagam funkcije. — Videl sem pa, kako je bil Čobal v Uniji zakovan, da se ni dal več odkovati. Premišljeval sem, ali smem podpirati kaj takega ali ne in vest mi je takoj dejala, da ne. Povedal sem na zborovanju, če bi bili pred dvema letoma vsi tako napravili kakor sem jaz, pa bi, upam, imeli danes tudi tako močno strokovno organizacijo, kakor je, in Čobal bi imel v njej odžagane roke, ki jih še nima odžaganih. Tako demisionirati, kakor je Čobal demisioniral, izgleda ravno tako kakor tisti gospodar, ki je dolga napravil do vrata, potem pa je rekel: Sin, prevzemi ti, jaz ne morem več. Birič je že za vogalom!

In še nekaj: Krušič je rekel na sestanku, da sem se jaz udeleževal sestankov pri Pravdiču. To je laž. Naj mi dokaže samo za enkrat, s pričo socialistom ali komunistom, da sem bil na kakšnem takšnem sestanku, da bi nanj ne imel vstopa vsak človek. Sploh se nisem nobenega drugega sestanka udeležil kakor pri Klenovšku, o tistem sem pa poročal. — Majdič mi je zadnjič tudi zastavil takšno vprašanje, odkod sem jaz plačan. To je sumničenje ki naj ga z dokazi podpre. Z lažmi ni socialistično ljudi blatiti, to delajo le obrekovalci časti in poštenja. — Franc Mrzelj.

Videm pri Krškem. [K tukajšnjim občinskim volitvam.] Vedno slišimo tu pa tam vprašanje: Čemu toliko strank, toliko kandidatnih list, toliko skrinjic? — Evo malo pojasnila: Tukaj so klerikalci vložili dve kandidatni listi. Za eno se je g. župnik trudil, druga pa je tudi vložena pod njegovim protektoratom. Prvo bodo „volili“ vsi tisti, ki imajo toliko pojma o politiki kakor slepec o barvah, v drugo pa se bodo lovili kalini pod pretvezo, da je to

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ in ne ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas ne go vi nanjel

stranka za delavce. Nekoč sem videl konja, ki ga je komedian vprašal, koliko let da ima. Konj je s prvo nogo devetkrat udaril po tleh. „Torej devet let imaš?“ Konj pritrdi. Ljudje so se čudili, da je komedianov konj tako pameten. Jaz pa še danes dvomim, da bi bil konj v resnici vedel, koliko let je preteklo od njegovega rojstva. Našel jih je pa le z nogo ob tla. Jaz mislim, da bi isti konj tri leta pozneje ravno tako devet našel namesto dvanaest. Tako prestejejo klerikali kroglice, čeprav nezavedni volilci nimajo nobenega pojma, kaj kroglica pomeni. Mogoče tisti „volilci“ še vedeli ne bodo vsi, koliko let da imajo. — Eno listo so vložili tudi bivši samostojneži in sicer pod firmo kmetko-delavsko stranko. Vsem že kar z obraza sije ljubezen in skrb za dobrobit delavstva... Mali kmetje in delavci, ki so zavedni si pa mislijo: Bog nas varuj prijateljev, sovražnikov se znamo že sami varovati! — In ko pride dan volitev, bodo spustili svoje kroglice v skrinjico Delavsko-kmetko zveze, ki je socialistična in katere nosilec je s. Vodišek.

Iz Štor. Tukaj se je l. 1920. ustanovilo delavsko pevsko društvo „Bodočnost“. Predsednik tega društva je bil Karol Pozinek, blagajnik in tajnik pa Jurij Zohar. Blagajna je bila v mizernem stanju, člani tega društva pa niso vedeli, koliko je dohodkov in izdatkov, dokler se jim niso polagoma oči odprle. Začeli so premišljevali, na kak način da je blagajna tako lahka. Leta 1921, so priredili prvi Silvestrov večer, pa je kupil blagajnik z društvenim denarjem ovco, katere naj bi prišla na licitacijo. Ovca pa ni prišla na licitacijo, temveč so jo nekateri bolj „razumni“ moške že prej prodali brez vednosti vseh članov. In ti še do danes ne vedo, kje se nahaja tisti denar! Kdo ve, če so ga zapili ali ne? Zoharju so blagajno odvzeli, ostal je samo še tajnik. Evo še en slučaj: L. 1923. je dal blagajnik Zoharju denar, naj nakupi v Celju vse potrebščine za veselico na Silvestrov večer. Vsa čast mu gre, kajti prinesel je potrebščine in potrdilo brez štampile trgovčeve, da je vse plačano! Čez nekaj časa pa je dobilo društvo na naše veliko začudenje tirjalno pismo istega trgovca. Pogledali smo Jurčka seveda zelo debelo, ker nismo imeli niti pojma, odkaj da trgovcu kaj dolgujemo. Jurček je premišljeval kako bi prišel najlepše iz blata, ali nesreča je tako hotela, da smo kmalu prišli lumpariji na sled. Rekel je, da je on denar pošteno oddal nekemu pristemu trgovcu nastavljenemu človeku, ki je pa pobegnil in seveda na Zoharjevo žalost vzel tudi naš denar s seboj. Kmalu za tem je izstopilo iz društva celo sorodstvo: Jurček, Karlek in še Nacek. Leta 1924. so poleg pevskega društva ustanovili tudi dramatični odsek pod imenom Bodočnost. Predsednik tega odseka je bil Goriškov Nace. Odsek še ni tako razvit, da bi imel svoj oder, posodilo jim ga je že enkrat Katoliško izobraževalno društvo. Ta g. Gorišek pa je izstopil iz pevskega društva in obenem iz dramatičnega odseka zaradi spora s predsednikom pevskega društva. Nato se je izrazil proti nekemu pevcu, da on garantira za to, da dramatičnemu odseku klerikalni oder ne bo več na razpolago. Nedolgo po tem je dramatični odsek „Bodočnost“ vložil na Kat. iz. društvo prošnjo, da bi posodili oder, prošnja pa je bila odklonjena. Mogoče po zaslugi g. Goriška. Hej, Nace, poznamo te dobro, saj smo te videli na kandidadni listi Jugoslovanske strokovne zveze za občinske volitve na Te. harjih. Štorani pa, če bi bili vsi zavedni, bi si lahko

sami svoj oder zgradili, da nam ne bi bilo treba čakati na milost in nemilost meščanskih strank! — Vsevedež.

Hrastnik. Če človek včasih dobro pogleda po naši proletarski dolini, vidi marsikdaj razne žalostne prizore, katerih pa proletarec na ceni po njihovi pravi vrednosti, ali pa se jih niti ne zaveda. Če je hotel kdo videti, kako so v dneh 25.—26. 7. slavnostno pripravljali in krasili vozove pri kemični tovarni, dan in noč, za dva nova zvonova, mu je gotovo iz socialistične zavednosti žalostno utripalo srce. Zakaj? Videli si, kako so se proletarci in proletarke trudili in se žrtvovali celo z nočnim delom, da čim lepše okrasijo vozove in na njih pribite deske z napisom: Prišel sem k molitvi vas vabim! — To ni končno z verskega stališča nič slabega in pohujšljivega, pa to te je moralo boleti, če si pomislil malo nazaj na proletarski praznik Dela 1. maj. Če si na to pomisliš, si moral omenjeni prizor smatrati kot žalosten in ga za to tovarno kot zelo slabega obsojati. Na proletarski praznik si moral potrt karakati mimo te tovarne. Zakaj? Tedaj nisi našel ne proletarca ne proletarke iz tega revirja, iz organizacije same ali izven nje, ki bi naravnost iz proletarske dolžnosti in ponosa storil kaj takega kakor za zvonove: da bi okrasil proletarsko zavednost, postavil slavlolik in desko, ki baš ta dan vsepovsod z kliče: Proletarci vseh dežel združite se! — To je pravi veliki zvon, ki poje tega dne vsepovsod iz živih src proletarcev in proletarkam širnega sveta! To so čisti akordi, ki pojeje od vzhoda proti zapadu o Svobodi, Bratstvu in Enakosti, to so zvoki živih bitij, ki se bore za pravičnost družabnega reda! Če danes pogledaš v kemično tovarno, je tam tako živo zvonjenje zaman. Tu najdeš le mrtve up. Ta up je kakor glas cerkvenega zvona, brez besed in brez dejanj. Vera brez del, ki je mrtva! Ali se ta oživi ali ne, to je treba čakati. Dokler se pa ta vera ne izbudi, morajo zavedni delavci oživljati tudi one proletarce v kemični tovarni in povsod drugod, kjer se še niso zbudili za dejanja. Videli bomo, če do prihodnjega proletarskega praznika ta vera oživi in če bomo smeli takrat z mirnejšo vestjo okrasiti ga kakor tista dva zvonca, ki sta bila 25.—26. okrašana in 27. blagoslovljena! — Eden, ki je pri rudarjih.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Blizu se 10. avgust, dan volitev. Na občinski deski vidiš nabite 3 kandidatne liste. Prva nosi ime „Avtonomistična lista SLS. — Gospodarsko-obrtno-delavska lista.“ Lepo, dolgo ime, za vsak stan primerno, manjka samo še dostavek „orjunaška“, pa bi ne potrebovali več list. Toda povedati je treba, da so ti ljudje pobirali podpise od vsakega, ki jim je prišel na pot, tudi org. socialiste so sekirali, ne da je dotični vedel, za kaj gre. — Druga lista je obrtna. Toda na prvih mestih, ki pridejo v poštev, najdeš le višje gospode, nazadnje pa nekaj delavcev, ki čutijo nekoliko bolj „deutsch“. Tretja je lista Kmetko-delavske zveze. Na tej listi vidiš od prvega do zadnjega same delavce. Delavec in kočar, kako boš torej volil? Odgovor je lahek. Voliti moram tistega ki je mojemu stanu enak, torej tretjo listo, ker od raznih klerikalnih ali nemških mogotcev ne smem pričakovati pomoči! Če se bo vsak delavec res zavedal, da je delavec, ne more voliti ne prve ne druge, ampak bo vrzel kroglico v tretjo sorinjico, ki je edina zastopnica delavnega ljudstva. — S. D.

UTRINEK.

„Naprej“ bo zmagal zato, ker ga pišejo delavci sami. Pišite še bolj, da pride zmaga tem preje!

PAR MISLI O ZEDINJENJU PROLETARIATA V SLOVENIJI.

Toliko diskusije je v zadnjem času med proletariatom za zedinjenje, pa bom še jaz povedal svoje misli. Predvsem pozivam „Socialista“, naj objavi organizacije tako, kakor dela „Naprej“, potem se bomo spoznali in vedeli drug za drugega in bomo diskutirali dalje toliko časa, da bomo v položaju sklicati skupno konferenco, da se tam pripravi pot za zedinjenje. Ker je zadnji čas toliko govoričenja o bogovih, predlagam, da se bogovi na eni kakor na drugi strani enkrat opustijo in da gremo preko njih glav. Ali to je mogoče samo pod pogojem, da se organizacije spoznajo in da druga za drugo zvedo, kje da so. Pozivljam tudi mariborske organizacije, da se temu mnenju priključijo, zakaj po mojem mnenju so ravno zaupniki mariborskih organizacij veliko grešili k razkolu proletariata, n. pr. Oslag. Eržen itd., ki so s takim prepričanjem nastopili separatistično pot, ker niso videli eno ped gred nosom. Tega ne vem, če so bili pod vplivom Golouhova, ali so nastopali na svojo pest. Od zadnje konference, ko smo bili v Celju skupaj, se nismo več videli. In od takrat je šel razkol svojo pot naprej in je potegnil za sabo marsikatero nadsodruge, od oficijalne SSJ, ker so bili uverjeni, da pojde res proletariata za njimi. Ali zaenkrat so se urezali in proletariata plačuje ta račun, ker ga usoda čim dalje bolj tepe. Pokazalo se je že ob volitvah v državni zbor l. 1923., kakšne posledice ima to za proletariata. Takrat smo imeli mi na Bizeljskem n. pr. volilni shod, pa je Golouh poslal s. Lapuha ob tisti uri tja, kakor sem jaz imel naznanjen in plakativan shod. Seveda je s. Lapuh nastopal proti Bernotu, jaz pa proti Golouhu. In veste kaj to pomeni? Lapuh pravzaprav ni nastopal proti Bernotu, ker je Bernot le oseba in nič ne pomeni, lin jaz tudi nisem nastopal proti Golouhu, ker tudi on je bil le oseba, in ne bi smel nič pomenjati. Takrat je bil samo položaj takšen da smo drug proti drugemu nastopali, deloma po krivdi voditeljev, deloma po krivdi proletariata samega. Takšni časi se ne smejo več vrniti, pa naj stane, kar hoče. Pozivljam zaupnike mariborskih organizacij, da začnejo delati na tem, da se čim prej zedinimo. Nič ni težko poštenemu človeku priznati in reči: V zmoti sem bil. — Le malo popustljivosti na mariborski strani bi ne bilo nič preveč zahtevati, ker Mariborčani ste faktično nastopili separatistično pot pod geslom: Proč od Ljubljane! — katera pa škoduje nam in vam. Upam, da se bodo našli na obeh straneh poštene sodrugi, ki bodo resno začeli delati za zedinjenje preko bogov. Če so ti ovira za zedinjenje, žrtvujmo jih na obeh straneh, boga Koruna in Korena in boga Bernota in Leskoška, če jih bo proletariata obsodil, da so grešili. — Ivan Baraga, Brežice.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 27.— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatska.

Bolni živali

povzročajo vse mogoče bolezni, neznosne glavobole, želodčne muke, bolezni mišic, slabosti, razdražljivosti, nerazpoloženje za delo, slab spomin, besanico, nemir, silost življenja.

Zdravi živali

so izvor zdravega čutečja in čustva čistote, veselja za življenje, dobrega spanja, volje za delo, vztrajnosti in snage. Izčrpani živali postajajo spet sposobni za delo z uporabo one stvari, ki je neobhodno potrebna sestavina možganov, mozga v hrbtnici in živcev. Moje sredstvo ni nobena tajnost medicine in od 1000 in 1000 zdravnikov je priporočeno, ker odvarja novo življenje živcev. Ono temelji na strogo znanstvenem postopku, a deluje brzo in sigurno. Cez moje podružnice, ustanovljene v vseh evropskih državah, pošiljam na hitro roko ta mesec

20.000 brezplačnih zavojčkov

skupaj z dr. Lichtsom, izvrstno razpravo o pravilnem negovanju živcev. Pišite torej še danes na:

Ernst Pasternack

BERLIN S. O. Michaelkirchplatz 13. Odd. 524.

POZORI!

Delavci kupujte kruh iz pekarn

Iv. Oberžana.

Zahtevajte ga po vseh gostilnah, trgovinah in kavarnah. Točna postrežba. Se priporoča Ivan Oberžan za Kresijo 12. Poleg gostilne Janžek v Celju.

Poznižani ceni

kupite sedaj samo trpežno češko
in angleško blago za moške
in ženske obleke in razno perilo
v manufakturi in modni trgovini

Miloš Pšeničnik

CELJE, KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 5.

KO PRIDE

v Ljubljano,

ne pozabite obiskati

T. MENZINGERJEVO ZAJUTERKOVALNICO.

Dobite različna vina in različna mrzla jedila. Cene zmerne in točna postrežba. Specerijske in delikatesne trgovine. — Vinarja. — Sv. Petra cesta šte. 43

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot

(v imenu pokl. odbora SSJ in KDZ.)

6. VIII. Tiskarna bratov Ramprst v Hrčbam. 2800

Perfektno šteparico

išče velika čevljarska delavnica. Ponudbe na naslov: Altman & Dlouhy, Zagreb. Preradovičeva ul. 12.

L. Mikuš

= TVORNICI DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV =
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov v kakršnikoli veli-
—: kosti po najnižji ceni. —:

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena ŽIKA
v rdečih savitkih,
Dvojnoslada ječmenova Žika
v modrih savitkih,
Slajena ječmenova Žika
v zelenih savitkih
so najboljši!

Zahtevajte le Žiko!